

li ona obuhvaća i odgovornost za višu silu i za napuštene brodove. Možda će upravo ta australijska rješidba dati povoda za preispitivanje ovih problema i u engleskoj judikaturi.

E.P.

TRGOVAČKI SUD, Paris

Presuda od 19.III 1973.

Sté Montenay c/a Cie
Alpina et six assureurs

Pomorsko osiguranje tekućeg goriva - Kad je u polici osiguranja navedeno da osigurateli pokriva rizik od časa ukrcaja tereta u brod pa do njegovog ulaska u primaočev rezervar, a da će se nadoknaditi manjak u količinskoj razlici koja se utvrdi prema težini unesenoj u teretnicu nakon kontrole ukrcanog tereta i onoj težini koja se ustanovi po dolasku broda u luku odredišta, osigurateli ne pokriva manjak koji je ustanovljen nakon što je teret ušao u primaočev rezervar.

Tužitelj je osiguranik, a tuženici su osiguratelji koji su osigurali tekuće gorivo u pomorskom prijevozu.

Medju strankama je nesporno slijedeće činjenično stanje: Osiguratelj je putom svoga zastupnika 24.III i 14.IV 1971. osigurao prijevoz 18.000 tona tekućega goriva iz Constanze u La Pallice, s franšizom od 0,5 % na ukupnu količinu tereta. Na odlasku je u teretnicu uneseno da je ukrcano 18,058.636 kg. Ova je količina potvrđena ispravom izdatom od strane rumunjskih vlasti prema kojoj je težina iznosila 18,145.736 kg.

Na odredištu je prije iskrcaja kontrolom utvrđeno da na brodu postoji ukupno 18,084.305 kg tereta.

Gorivo je pretočeno u primaočeve rezervare, i tako je utvrđeno da količina tereta iznosi ukupno 17,458.554 kg. Manjak iznosi otprilike 600 tona.

Osiguratelji se ne priznaju dužnim nadoknaditi ovaj manjak, pa ih osiguranik tuži.

Sud je odbio tužbeni zahtjev iz slijedećih bitnih razloga:

Vještak je mišljenja da je do manjka došlo iz razloga što su članovi posade broda prilikom iskrcaja tereta jedan dio pretočili u brodska skladišta. To međutim nije mogao dokazati.

Prema uvjetima police osiguranja osiguratelji prestaju snositi rizik u času kad teret udje u primaočeva skladišta u mjestu odredišta. U posebnim uvjetima se navodi da će se manjak utvrditi u razlici koja nastane između količine ustanovljene na polasku i unesene u teretnicu, i one pronadjene na odredištu od ovlaštenih organa. Osiguratelji isto tako pokrivaju štetu koja nastane oštećenjem cijevi ili nepravilnom manipulacijom iskrcavanja.

U postupku je utvrđeno da prilikom iskrcaja cijevi nisu bile oštećene niti da je istovar nepravilno izvršen. Manjak je ustanovljen nakon što je teret ušao u rezervare, dakle nakon časa do kojega su osiguratelji snosili rizik.

(DMF 1974, str.293)

B.J.

Bilješka. - Čini nam se da bi se stajalištu zauzetom u gornjoj presudi moglo prigovoriti. Iz rezultata postupka nesumnjivo slijedi da je manjak nastao u vremenu između mjerjenja količine tereta u brodu i njegovog ulaska u rezervar, dakle upravo za vrijeme za koje osiguratelji snose rizik. Prema stajalištu suda osiguratelji ne bi nikad snosili štetu nastalu za vrijeme iskrcaja ako se ne dokaže da su cijevi bile neispravne ili da se nepropisno manipuliralo. U koliko je to tako nije razumljivo iz kojih se razloga posebno navodi da osiguratelj snosi/đavaj vremenski razmak štetu općenito, a posebno iz navedenih razloga. Bilo bi dovoljno navesti samo ove razloge: Kad se pored njih navodi i šteta u općenitoj formi, znači da osiguratelj pokriva i štetu koja nije posljedica tih uzroka. Osiguranik mora dokazati samo činjenicu da je nastala šteta, a osigurateljeva je dužnost da dokaže jedan od razloga koji ga oslobadjavaju obaveza isplate osigurnine. U ovom sporu je osiguranik upravo dokázao da je šteta nastala prije ulaska goriva u rezervar, jer se količina tereta koji u rezervar ulazi ustanavljava u času kada gorivo u rezervar ulazi.

B.J.